

PROČ PĚTINA OBČANŮ NECHCE JÍT K PŘEDČASNÝM VOLBÁM DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY

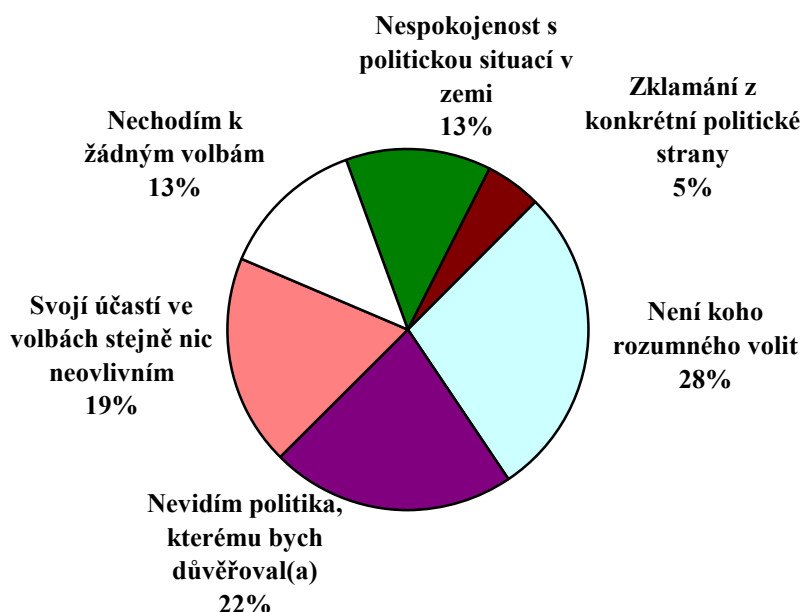
Měsíc před předčasnými volbami do Poslanecké sněmovny říká pětina lidí, že se těchto voleb nezúčastní. Nejčastější důvody pro to jsou, že není koho rozumného volit (28 %), nebo neznají žádného politika, kterému by důvěřovali (22 %), případně mají pocit, že svou účastí ve volbách stejně nic neovlivní (19 %). Více než tři čtvrtiny (77 %) těch, kteří nechtějí jít letos k volbám, nebyli volit ani v roce 2010. Ti, kteří u minulých voleb v roce 2010 byli, volili často Věci veřejné a dále pak ODS či TOP 09, čili strany, které následně vytvořily vládní koalici. Nadprůměrně jsou mezi pravděpodobnými nevoliči zastoupeni lidé, kteří se názorově zařazují do politického středu.

Citované výsledky pocházejí z výzkumů STEM provedených na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, které se uskutečnily ve dnech 29. 8.-8. 9. a 15.-21. 9. 2013. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídalo v obou výzkumech celkem 2136 respondentů, jejich odpovědi byly spojeny do jednoho datového souboru.

Pětina občanů zhruba měsíc před volbami deklarovala, že se předčasných voleb do Poslanecké sněmovny spíše nebo určitě nezúčastní. Těchto lidí jsme se dále zeptali na konkrétní důvody jejich zamýšlené neúčasti u voleb. Mezi nejčastější odpovědi patří, že není koho rozumného volit (28 %), pětina respondentů nevidí politika, kterému by mohla důvěřovat (22 %) a další pětina má pocit, že svou účastí ve volbách by stejně nic neovlivnila (19 %). Přibližně každý osmý (13 %) z těch, kteří se nechtějí zúčastnit voleb, je nespokojený s politickou situací v naší zemi a stejný podíl je těch, kteří nechodí k žádným volbám.

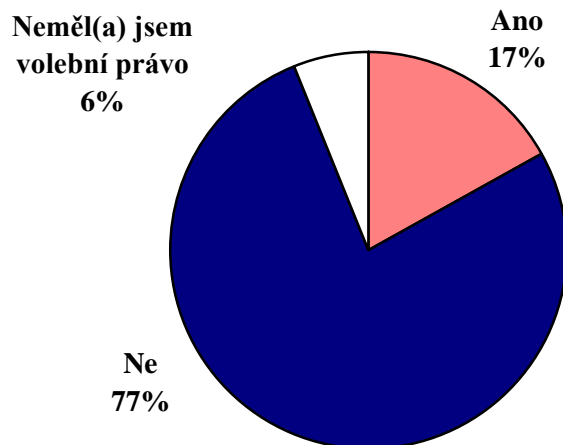
„Můžete nám říci, co bude hlavním důvodem Vaší případné neúčasti v říjnových volbách do PS?“

(výběr z karty s nabídkou odpovědí, odpovídali ti, kteří se předčasných voleb určitě nebo spíše nezúčastní)

Výrazná většina (77 %) lidí, kteří se nadcházejících předčasných voleb pravděpodobně nezúčastní, nebyla ani u posledních voleb do Poslanecké sněmovny v květnu 2010. Jak volili ti, kteří k minulým volbám přišli a letos svou účast odmítají? Relativně nejvíce hlasů od nich tehdy získaly Věci veřejné (volilo je 24 % těch, kteří se pravděpodobně nezúčastní letošních voleb, ale minule volili), dále ODS (22 %) či TOP 09 (16 %). Naopak méně často jde o bývalé voliče levicových stran, ČSSD (14 %) a KSČM (3 %).

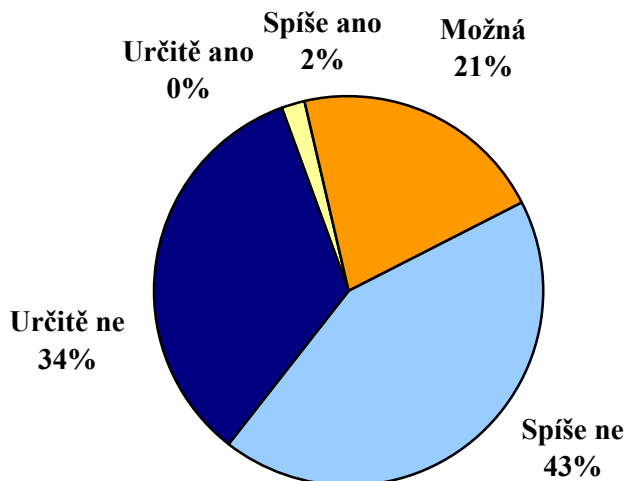
„Účastnil(a) jste se voleb do Poslanecké sněmovny 28. a 29. 5. 2010?“
(údaje za respondenty, kteří se předčasných voleb určitě nebo spíše nezúčastní)

Pramen: STEM, Trendy 2013/09-1 + 2013/09-2, spojený soubor 2136 respondentů, z nich 432 se voleb nezúčastní

Zdá se, že rozhodnutí o neúčasti v říjnových volbách do PS je poměrně pevné. Více než tři čtvrtiny respondentů (77 %) deklarují, že své rozhodnutí ohledně voleb už nezmění, třetina lidí je o tom dokonce přesvědčena pevně. Necelá čtvrtina (23 %) občanů připouští, že své rozhodnutí ohledně účasti v předčasných volbách může ještě změnit a k volbám nakonec přijde (odpovědi „spíše ano“ + „možná“).

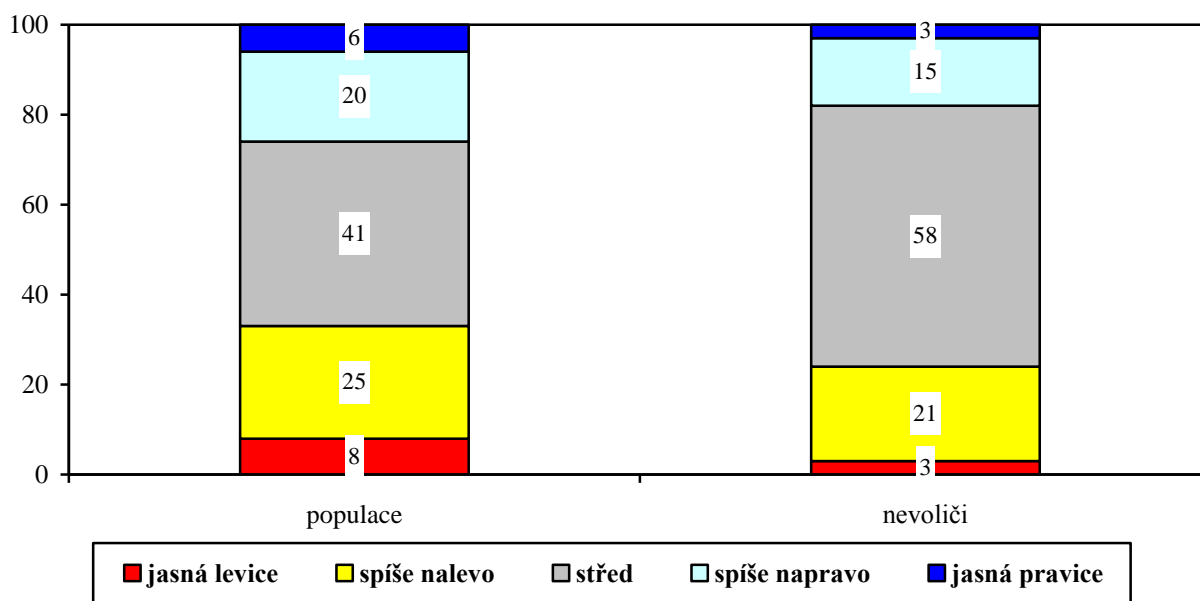
„Myslíte si, že své rozhodnutí ohledně říjnových voleb do PS můžete ještě změnit a předčasných voleb se nakonec zúčastníte?“

Pramen: STEM, Trendy 2013/09-1 + 2013/09-2, spojený soubor 2136 respondentů, z nich 432 se voleb nezúčastní

Jaká je sociodemografická struktura lidí, kteří deklarují, že se nadcházejících předčasných voleb nezúčastní? Nepatrně častěji tuto skupinu tvoří ženy (55 %, v populaci 52 %), lidé do 29 let (28 %, v populaci 20 %), osoby se základním vzděláním (20 %, v populaci 13 %) a lidé, kteří jsou podle svých slov hůře materiálně zajištěni (35 %, v populaci 24 %). Na politické škále levice-pravice je mezi těmi, kteří se pravděpodobně voleb nezúčastní, posílen politický střed.

„V politice se často používají pojmy „levice“ a „pravice“. Kam byste se sám(a) zařadil(a), kam svými názory patříte?“ (údaje v %)

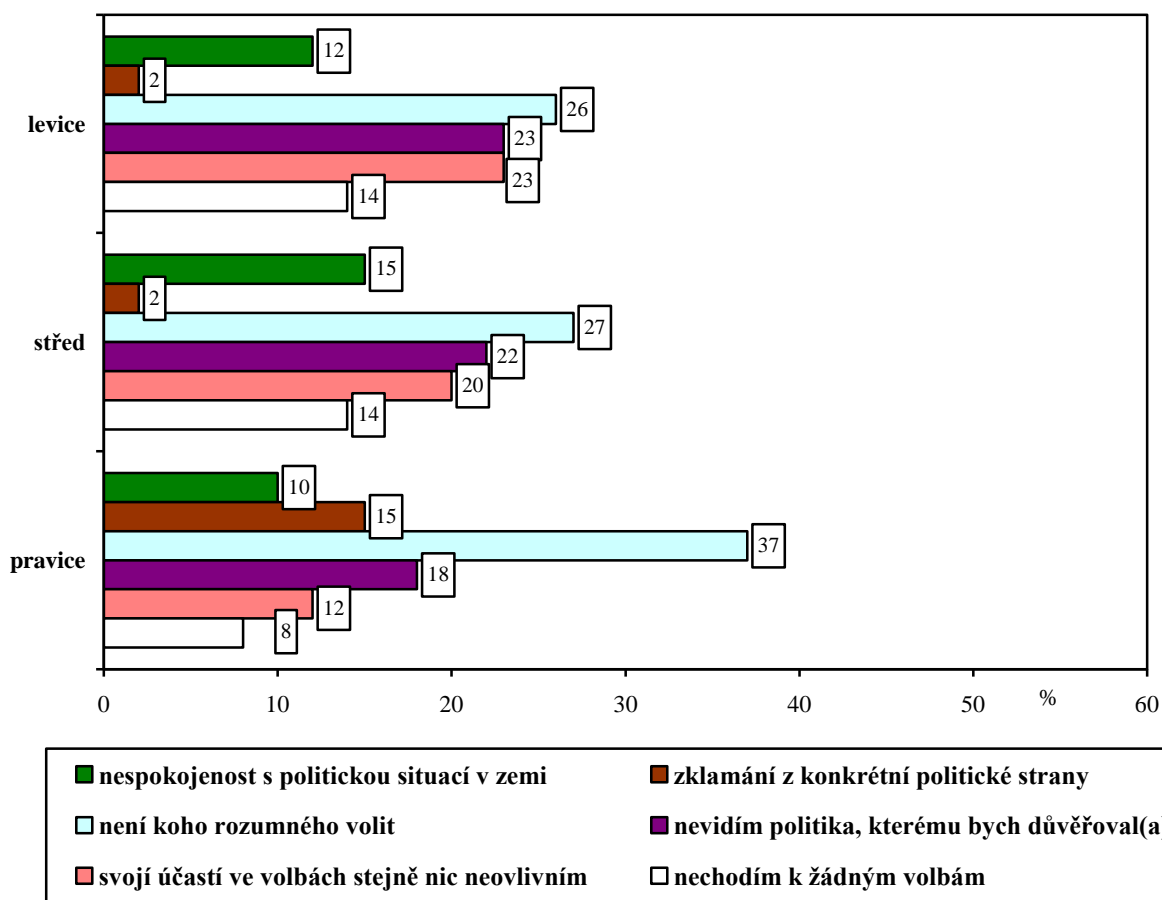

Pramen: STEM, Trendy 2013/09-1 + 2013/09-2, spojený soubor 2136 respondentů, z nich 432 se voleb nezúčastní

Jaké jsou důvody k neúčasti u voleb u různých skupin lidí?

Zklamání z konkrétní politické strany a názor, že není koho rozumného volit, zmiňují ve skupině pravděpodobných nevoličů nejčastěji pravicově orientovaní lidé. Levicově a středově orientovaní odpovídali velmi podobně, častěji než pravicově smýšlející říkali, že nevidí politika, kterému by důvěřovali, a že svojí účastí ve volbách stejně nic neovlivní. Mezi levicově a středově orientovanými je ve srovnání s pravicově smýšlejícími také vyšší podíl těch, kteří nechodí volit pravidelně.

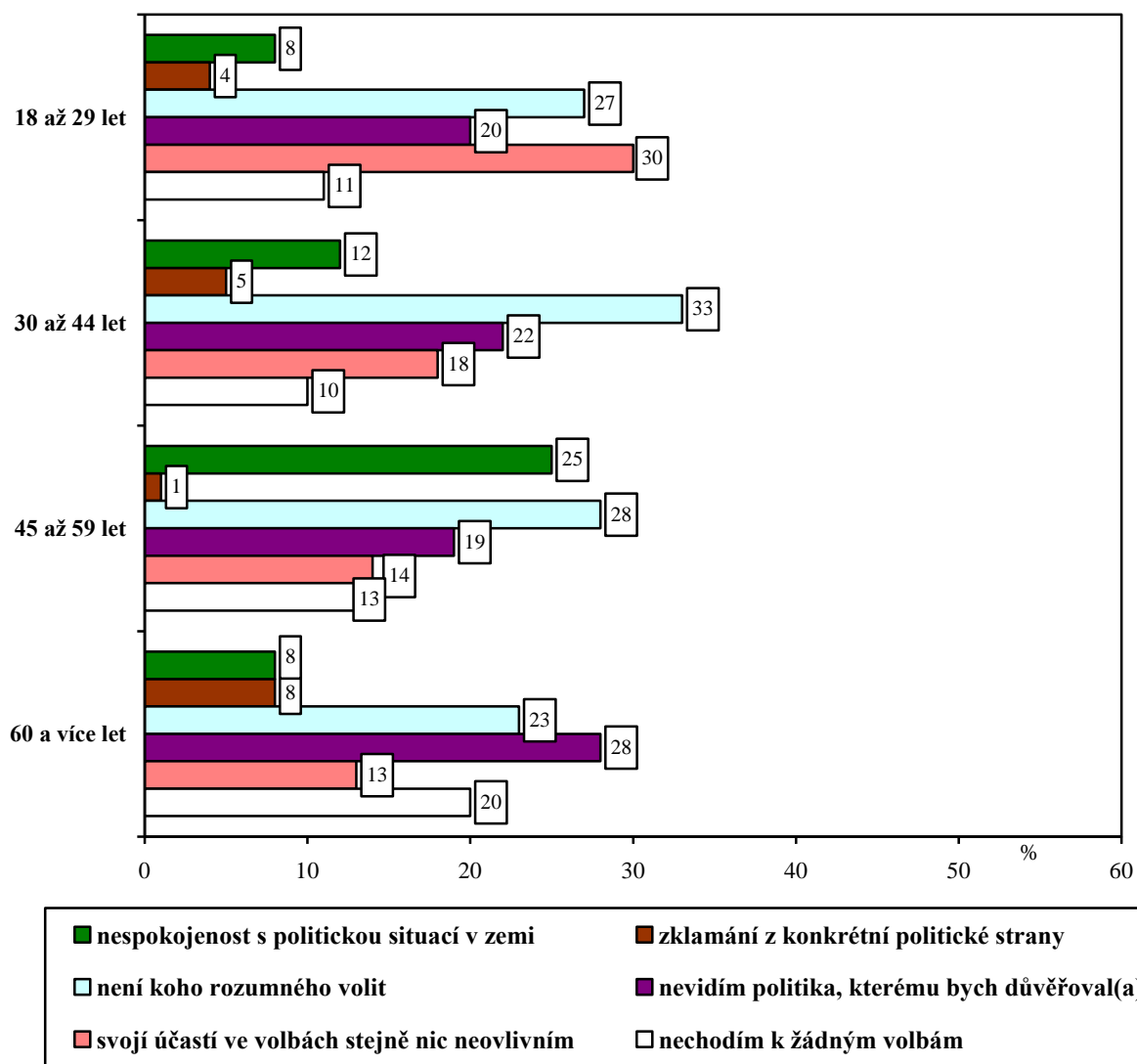
„Můžete nám říci, co bude hlavním důvodem Vaší případné neúčasti v říjnových volbách do poslanecké sněmovny?“ (podle politické orientace)

Pramen: STEM, Trendy 2013/09-1 + 2013/09-2, spojený soubor 2136 respondentů, z nich 432 se voleb nezúčastní

Důvody k neúčasti ve volbách jsou přibližně stejné u mužů-nevoličů i u žen-nevoliček. Názor, že svou účastí ve volbách člověk stejně nic neovlivní, je charakteristický pro nejmladší skupinu pravděpodobných nevoličů a také pro respondenty se základním vzděláním. Toto mínění slábne se zvyšujícím se věkem (ve skupině do 29 let takto odpovědělo 30 % lidí, mezi 60letými a staršími tuto odpověď vybralo 13 %) a vyšší úroveň vzdělání (30 % u lidí se základním vzděláním, 5 % u vysokoškolsky vzdělaných). Starší generace (především lidé 60+) relativně nejčastěji odpovídala, že nezná politika, kterému se dá důvěřovat. Logicky s rostoucím věkem ve skupině nevoličů stoupá podíl lidí, kteří nechodí k žádným volbám (odpovídá tak 20 % respondentů starších 60 let a 10 % lidí mladších 44 let). Pravidelnými nevoliči jsou dále z hlediska vzdělání častěji lidé se základním vzděláním nebo s výučním listem. Relativně nejvíce nevoličů akcentujících nespokojenost s politickou situací v zemi je mezi vysokoškolsky vzdělanými a ve věkové skupině 45 až 59 let. V této věkové skupině je zároveň relativně nejméně těch, pro něž je důvodem neúčasti zklamání z konkrétní politické strany.

"Můžete nám říci, co bude hlavním důvodem Vaší případné neúčasti v říjnových volbách do poslanecké sněmovny?" (podle věku)

Pramen: STEM, Trendy 2013/09-1 + 2013/09-2, spojený soubor 2136 respondentů,
z nich 432 se voleb nezúčastní